

РЕШЕНИЕ

№ 465

гр. София , 10.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 4-ТИ ГРАЖДАНСКИ в публично заседание на двадесет и втори март, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Нели Куцкова
Членове:	Яна Вълдобрева Мария Яначкова

като разгледа докладваното от Мария Яначкова Въззивно гражданско дело № 20201000502680 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С решение № 2096 от 20 март 2020г. по гр. д. № 9572/2017г. Софийски градски съд, I ГО, 9 състав е отхвърлил иска на П. Х. Н.–У., предявен против И. Н. М., Т. Н. Е., П. Д. С., Р. В. С., М. В. С., Л. М. Т., Г. И. С., А. Х. Я., Л. И. М., В. Л. М., Я. Р. Н., С. П. С., лично и като законен представител на Х. Р. С., с правно основание чл.108 ЗС за признаване установено, че ищцата е собственик по силата на саморъчно завещание на апартамент №3, в сграда с идентификатор 68134.406.118.1.3., съгласно схема №15-136565-27.03.2017г. на СГКК, в гр. ***, Район ***, ул. „****“ № **, намиращ се в сграда 1, разположена в поземлен имот с идентификатор 68134.406.118, с предназначение на самостоятелния обект - жилище, апартамент, брой нива на обекта - 1, посочена в документа площ - 108,50 кв. м, прилежащи части – зимнично помещение и 2,05 % идеални части от общите части на сградата, при съседни самостоятелни обекти в сградата: на същия етаж- 68134.406.118.1.2., под обекта- няма, над обекта- 68134.406.118.1.8, стар идентификатор няма, и за осъждане на ответниците да й предадат владението върху имота, като неоснователен; осъдил ищцата да

заплати на И. Н. М. и Л. И. М. на основание чл. 78 ГПК вр. с чл. 11 Н 1/2004г. сумата 200 лева - разноски по делото.

Въззивното производство е образувано пред апелативния съд по въззивна жалба на П. Н. У. срещу решението по гр. д. № 9572/2017г. на СГС, ГО, 9 състав. С доводи за неправилност на решението, концентрирани върху несъобразяване на пределите на силата на пресъдено нещо с източници изброени съдебни решения по приключили съдебни дела, в това число непререшаемост на спора по отношение на действителността на завещанието, съставено в нейна полза, иска отмяна на решението и уважаване на предявения иск.

Насрещните страни В. Л. М., Я. Р. Н., П. Д. С., Р. В. С., М. В. С., Л. М. Т., А. Х. Я., И. Н. М., Л. И. М., Г. И. С., С. П. С., Х. Р. С., действащ лично и със съгласието на майка си С. П. С., са подали отговори на въззивната жалба, с който са оспорили основателността ѝ.

Предявен е на 11.04.2017г. иск с правно основание чл. 108 ЗС с искане ищцата П.Х. Н. – У. да бъде призната за собственик на апартамент №3, в сграда с идентификатор 68134.406.118.1.3., съгласно схема №15-136565-27.03.2017г. на СГКК, в гр. ***, Район ***, ул. „****“ № **, намиращ се в сграда 1, разположена в поземлен имот с идентификатор 68134.406.118, с предназначение на самостоятелния обект - жилище, апартамент, брой нива на обекта - 1, посочена в документа площ - 108,50 кв. м, прилежащи части – зимнично помещение и 2,05 % идеални части от общите части на сградата, с описани граници, въз основа на завещание, както и да бъдат осъдени ответниците да ѝ предадат владението върху имота (вж. и молба-уточнение от 07.09.2017г.). Ищцата поддържа, че по завещание, съставено на 02.12.1986г. от С. И., е придобила собствеността върху посочения недвижим имот. Въз основа на завещанието бил съставен нотариален акт за собственост на недвижим имот № 170, том II, рег. № 04928, дело № 307/2004 г. на Нотариус № 302 при НК, вписан в Служба по вписванията с акт № 166, том XXXV, вх. рег. № 11279 от 05.04.2004 г. С протокол от 21.04.2012г. за въвод във владение на недвижим имот на ЧСИ с рег. № ***, с район на действие СГС, И.М., Т.Е., П.С., Р.С., М.С., Л.Т., И. С. и А.Я. са въведени във владение на описания по-горе недвижим имот въз основа на изпълнителен лист,

издаден по гр. д. № 1572/1988г. на СРС, 35 състав. Твърди, че с решение № 117/10.11.2015г. на ВКС било признато, че саморъчното завещание, съставено на 02.12.1986г. от С. И. И., е действително и бил отхвърлен иска на ответниците И. и Л.М. за собственост върху недвижимия имот на основание наследство и делба. Счита, че след като е отречено правото на собственост на И.М. това се отнася и до правото на собственост на другите ответници – наследници по закон на С. И.. Въпреки това по силата на съдебна делба по гр. д. 12867/2000г. на СРС, 57 състав И.М. е получила в дял процесния имот и с констативен нотариален акт от 2003г. И. и Л.М. били признати за собственици на имота. Правото им обаче е отречено с последващи решения на ВКС, поради което ищцата оспорва същото и поддържа, че се легитимира като собственик на имота въз основа на действително завещание, а наследниците по закон и обитаващите имота - В.М. и Я.Н. не се легитимират като негови собственици и го държат без основание.

Ответниците са предприели процесуална защита срещу иска, а евентуално и защита по същество. Правят отвод за сила на пресъдено нещо (СПН) по спора, възникнала като правна последица от решението по гр. д. № 1572/1988г. на СРС, 35 състав, с което било признато правото на собственост на наследниците по закон на С. И.. Поддържат, че в решението на ВКС по гр. д. № 710/2015г. е обсъждана валидността на завещанието само от гледна точка на неговата възмездност, а то е недействително поради установената недееспособност на завещателката и нарушаване на забраната да се разпорежда с повече от $\frac{1}{2}$ от имуществото си. По същество са възразили, че по силата на съдебна делба И. и Л.М. са придобили в режим на съпругеска имуществена общност процесния имот. Срещу останалите ответници искът е неоснователен поради недействителността на завещанието поради противоречие с нормата на чл. 14, ал. 2 ЗН, действала към момента на съставянето му, - нарушение на законовата забрана завещателят да се разпорежда с над $\frac{1}{2}$ от своя дял. Възразили са и, че завещателното разпореждане е унищожавено поради недееспособността на завещателката, установена в производството по гр. д. № 1572/88г. на СРС, както и, че нотариалният акт, съставен в полза на ищцата, е бил отменен с влязло в сила решение по гр. д. № 35348/2009г. на СРС, 78 състав. Сочат и, че ищцата е признала правото на собственост на ответниците М., тъй като в споразумение

от 2010г. е заявила, че иска да закупи жилището от собствениците му.

За да постанови решението си, след отмяна от САС на прекратителното му определение, постановено поради приета за възникнала по спора СПН и връщане на делото за разглеждането му по същество, първоинстанционният съд е приел, че по делото следва да се разреши въпросът за конкуренцията между правата на ищцата, в чиято полза е било съставено завещание, и на ответниците като наследници по закон на завещателката, починала на 17.04.1988г. В тази връзка съдът е приел, че правото на собственост на ищцата е било отречено с решението по гр. д. № 1572/88г. на СРС, 35 състав по иска по чл. 108 ЗС, предявен срещу нея от наследниците по закон на С. И., в мотивите към което съдът се е позовал на пороците на завещанието – нарушение на чл. 14, ал. 2 ЗН и на чл. 13 ЗН. СГС е приел още, че по силата на решение по гр. д. № 710/2015г. на ВКС завещанието е прието за действително само на основание чл. 42, б. “в” ЗН. СГС е формирал извод, че предметът на гр. д. № 710/2015г. е различен от този на гр. д. № 1572/1988г. За да отхвърли иска, предмет на разглеждане в настоящото производство, съдът е приел, че той е неоснователен с оглед прогласената нищожност на завещателното разпореждане с решението по гр. д. № 1572/88г. на СРС, чийто предмет на СПН се извлича от мотивите към решението на ВКС по гр. д. № 2090/2016г. (образувано за отмяна на влезли в сила решения), с което е отменено решението по гр. д. № 710/2015г. на ВКС в частта му, в която е бил отхвърлен ревандикационният иск по гр. д. № 3048/2008г. на СРС, 48 състав, като с решението по гр. д. № 2090/2016г. ВКС е приел, че правилно е решението по гр. д. № 1572/88г. на СРС.

За да се произнесе, въззивният съд взе предвид следното :

Със саморъчно завещание от 02.12.1986г. С. И. е завещала процесния имот на П.Х. Н., като в завещанието е посочено, че то се прави „поради добрите грижи, които полага сега и за в бъдеще до края на живота, за закупуване на облекло и храна, заплащане на текущи разходи, ремонти, данъци по жилището и всичко свързано с дома”. Не се спори, че С. И. е починала през 1988г., когато от нейни наследници по закон е било образувано исково производство срещу П. Н.. С окончателно решение от 10.04.1997г. по гр. д. № 5368/1996г. СГС е оставил в сила решението по гр. д. № 1572/1998г. на СРС, 35 състав, с което е уважен ревандикационен иск, с предмет процесния имот, предявен от наследници на С. И. (без брат й П. С.), за която не се спори, че е била собственик на процесния имот, срещу П. Н.. С решението си СГС е обезсилил решението на СРС, предмет на съдебен контрол, като постановено свръхпетитум в частта му, в която е прогласена нищожност на ½ част и е призната за установена недействителност за другата ½ част от саморъчното завещание на С. И. от 02.12.1986г. в полза на П.Х. Н..

С одобрена съдебна спогодба за делба на процесния имот между наследниците на С. И., И.М. е получила в дял процесния имот срещу парично уравнение (протокол от съдебно заседание от 08.05.2001г. по гр. д. №

12867/2000г. на СРС, 57 състав). На 08.12.2003г. е съставен и констативен нотариален акт № 14, том I А, рег. № 25261, дело № 171/2003г., с който тя и Л.М., с когото не се спори, че е в брак, са признати за собственици на имота.

Въз основа на завещанието, съставено в нейна полза, П. Н. се е снабдила с нотариален акт за собственост върху недвижим имот, придобит по завещание - №170, том II, рег. № 04928, дело № 307/2004г.

Със споразумение от 14.11.2010г. И. и Л.М., ищцата Н. - У. и Н. У., са се съгласили да започнат преговори за уреждане на отношенията си по повод процесния имот (вкл. „финализиране“ на делата по повод на него), като У. са заявили сериозното си намерение да закупят имота от „собствениците“ му И. и Л.М..

Въз основа на изпълнителен лист, издаден по гр. д. № 1572/1988г. от СРС, 35 състав, на 21.04.2012г. е извършен въвод във владение на имота срещу длъжника Н..

С решение от 12.04.2011г. по гр. д. № 35348/2009г. на СРС, 78 състав, потвърдено с въззивното решение по делото, последното влязло в сила на 30.07.2014г., е отхвърлен иска за делба на процесния имот, предявен от П. Н. срещу наследници на С. И. и е отменен на основание чл. 537, ал. 2 ГПК нотариалния акт № 170, том II, рег. № 04928, дело № 307/2004г.

С решение № 117 от 10.11.2015г. по гр. д. № 710/2015г. на ВКС, II ГО, ВКС е отменил въззивно решение от 28.11.2014г. по гр. д. № 17335/2013г. на СГС, IV-г въззивен състав и вместо това е постановил отхвърляне на иска на ответниците в настоящото производство И. и Л.М. против ищцата за установяване на нищожност на основание чл. 42, б. ”в” ЗН на саморъчно завещание, съставено на 02.12.1986г. от С. И. И. в полза на П. У. относно апартамент в гр.***, бул. "****" сега бул. "****", в блок № 9А на първия етаж, състоящ се от две стаи, хол, кухня и сервизни помещения, с площ 108,50 кв. м; отхвърлил иска на И. и Л.М. против П. У. с правно основание чл. 97, ал. 1 ГПК /отм./ за установяване, че те са собственици на основание наследство и делба на посочения апартамент, ведно със зимнично помещение в първия сутерен, без номер и с 2,05 % идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж и осъдил ищите да заплатят на ответницата разноски по делото.

Молбата за отмяна на посоченото решение на ВКС, подадена от И. и Л.М., е оставена без уважение - с решение № 176 от 10.06.2016г. по гр. д. № 1358/2016г. на ВКС, IV ГО.

С окончателно решение № 130 от 02.07.2018г. по гр. д. № 2090/2016г. ВКС, IV ГО е отхвърлил молбата на ищцата в настоящото производство Н. – У. за отмяна на влязло в сила решение № 29/16.09.1996г. по гр. д. № 1572/88г. на СРС, 35 състав, в частта, в която е уважен предявеният срещу нея ревандикационен иск и отменил на основание чл. 307, ал. 4 вр. чл. 303, ал.

1, т. 4 ГПК влязлото в сила решение по гр. д. № 710/2015г. на ВКС, II ГО, в частта, в която е отхвърлен предявеният ревандикационен иск. За да постанови решението си, ВКС е приел, че решението на СРС е правилно, тъй като наследниците по закон са признати за собственици на имота, а завещанието в полза на П. Н. е нищожно на основание чл. 14, ал. 2 /действащ към откриване на наследството/ ЗН – за $\frac{1}{2}$ от завещанието и чл. 13 ЗН – за останалата $\frac{1}{2}$ от завещанието, понеже към момента на изготвянето му завещателката не е била способна да действа разумно. В производството по гр. д. № 2090/2016г. отмененото решение на ВКС е прието за неправилно, тъй като отсъствието на един от пороците на завещанието не изключва възможността то да страда от други пороци, както е посочено, че е установено в атакуваното решение (на СРС), чиято СПН по ревандикационния иск, съдът е бил длъжен служебно да зачете по впоследствие предявените срещу молителката Н. искове.

С влязло в сила решение на 02.04.2019г. (когато е постановено определението на ВКС по чл. 288 ГПК) по гр. д. № 2163/2012г. на САС, 4 състав, съдът е отменил решение № 781 от 9 февруари 2012г. по гр. д. № 1016/2005г. на СГС, I ГО, 2 състав и вместо това е отхвърлил исковите на И. Н. М. и Л. И. М., с правно основание чл. 59 ЗЗД, предявени срещу П. Х. Н., за заплащане на сумата 21 720 лв., представляваща обезщетение за ползване без основание на апартамент № 3, находящ се в гр. ***, бул. "****", сега бул. "****", в блок № 9А на първия етаж, състоящ се от две стаи, хол, кухня и други сервизни помещения с обща квадратура по одобрения план от 108, 50 кв. м, понастоящем с идентификатор 68134.406.118.1.3. За да постанови решението си, при приключени устни състезания на 28.05.2018г. (т.е. преди постановяване на гореобсъденото решение за отмяна по гр. д. № 2090/2016г. на ВКС, IV ГО), въззивният съд е приел, че правото на собственост върху процесния имот не принадлежи на ищите М. на основаниято, посочено в обстоятелствената част на исковата молба - съгласно влязлото в сила съдебно решение по гр. д. № 710/2015г., ВКС, II ГО (постановено след решението по гр. д. № 1572/1998г. на СРС, 35 състав) - източник на СПН в отношенията между страните по отношение на собствеността.

С влязло в сила решение на 16.10.2019г. (когато е постановено определението на ВКС по чл. 288 ГПК) по гр. д. № 2336/2013г. на САС, 1 състав, съдът е отменил решение от 28.01.2013г. по гр. д. № 5001/2007г. на СГС, I ГО, 6 състав и вместо това е отхвърлил исковите на И. Н. М. и Л. И. М., с правно основание чл. 59 ЗЗД, предявени срещу П. Х. Н., за заплащане на обезщетение за ползване без основание на процесния апартамент за последващ период на този в предмета на гр. д. № 2163/2012г. на САС, 4 състав, с решаващи мотиви, също основани на решението по гр. д. № 710/2015г. на ВКС.

С окончателно решение, постановено на 20.02.2020г. по гр. д. № 1194/2019г. СГС, III В състав е потвърдил решението по гр. д. № 10564/2012г. на СРС, 36 състав, с което исковите на И. Н. М. и Л. И. М., с правно основание

чл. 59 ЗЗД, предявени срещу П. Х. Н., дъщеря й Д. – Н. и Н. У., за заплащане на обезщетение за ползване без основание на процесния апартамент за последващ период на тези в предмета на горепосочените дела са отхвърлени, с решаващи мотиви, основани на решението по гр. д. № 710/2015г. на ВКС в неотменената му с решение по гр. д. № 2090/2016г. на ВКС част – в която е отхвърлен искът с правно основание чл. 42, б. „в“ ЗН.

С актовете, постановени по исковете по чл. 59 ЗЗД, отхвърлени от съда, се установява със СПН между страните, че ищците не са носители на предявените вземания за неоснователно обогатяване срещу ответниците, без съдържащите се в мотивите на решенията констатации относно фактите и правоотношенията, релевантни за спорното право, да са предмет на СПН. Със СПН в общата хипотеза, уредена в чл. 298, ал. 1 ГПК, се ползва само решението, не и мотивите към него (чл. 236, ал. 2 ГПК), които не се източник на правните последици на решението (на диспозитива – чл. 236, ал. 1, т. 5 ГПК), както поддържа и жалбоподателката. В този смисъл е и т.18 от ТР № 1 от 04.01.2001г. по гр. д. № 1/2000г. на ОСГК на ВКС.

Останалите представени по делото документи са неотнормими към спора. В това число е без правно значение за спора за собственост между страните по делото дали по отношение на ищцата „Топлофикация София“ ЕАД е била призната за кредитор на вземане за потребена топлинна енергия в процесния имот, както и поради какви причини е постановен отказ за образуване на досъдебно производство по сигнал на ищцата с постановление на прокуратурата, което не се ползва с обвързваща съда доказателствена сила (вж. чл. 179, ал. 1 и чл. 300 ГПК). Няма доказателствена стойност в настоящото производство относно завещателната дееспособност експертни заключения, изготвени в рамките на други съдебни производства или по друг повод.

С разпореждане от 14.06.2018г., постановено по настоящото дело, първоинстанционният съд е върнал исковата молба и е прекратил производството, образувано по нея, по съображения, че е налице пречка за разглеждане на спора по чл. 299, ал. 1 ГПК, тъй като въпросът относно собствеността е разрешен с решението по гр. д. № 1572/1988г. на СРС, в което е отречено правото на собственост на ищцата въз основа на завещанието, това е сторено според съда и по гр. д. № 35348/2009г., като не са настъпили и нови факти, които да дават основание спорът да бъде пререшен. Този преграждащ производството акт е отменен с определение № 3354 от 31.10.2018г. по ч. гр. д. № 4894/2018г. на САС, ТО, 6 състав и делото е върнато за продължаване на съдопроизводствените действия, като по него е постановено решението, предмет на инстанционен контрол в настоящото въззивно производство.

Софийски апелативен съд, като въззивна инстанция, в рамките на правомощията си, уредени в чл. 269 ГПК, съобразно и разясненията, дадени в ТР № 1/09.12.2013г. по тълк. дело № 1/2013г. на ОСГТК на ВКС, намира, че обжалваното решение е валидно. При служебната проверка на допустимостта

му САС намира, че то е недопустимо без да е обвързан от различната преценка относно допустимостта, обективизирана в определение на състав на САС, задължил първоинстанционния съд да разгледа спора по същество (в определението не е коментирано решението по гр. д. № 2090/2016г. на ВКС).

Предявеният в настоящото производство иск по чл. 108 ЗС, основан на придобиването на предмета на иска по силата на завещание, е срещу наследници на С. И. и срещу упражняващи фактическа власт върху имота с съгласие на наследниците - В.М. и Я.Н.. Искът за собственост е основан на следните нови факти, настъпили след постановяване на решението по гр. д. № 1572/1988г. на СРС, 35 състав, - съставяне на констативен нотариален акт за собственост въз основа на завещанието, формално легитимиращ ищцата като собственик на имота, и постановяването на решение № 117 от 10.11.2015г. по гр. д. № 710/2015г. на ВКС, II ГО. Установи се, че констативният нотариален акт, съставен в полза на ищцата, с който се създава привидност относно собствеността върху имота, присъден в предходен момент на наследниците по закон на завещателката (и в този смисъл по-скоро създаващ правен интерес у наследниците по закон да предявят иск, отричащ правата на приетия за наследник по завещание), е отменен преди образуване на настоящото производство, а в хода на настоящото производство е отменено частично и посоченото решение на ВКС, с което ревандикационният иск на И. и Л.М., предявен срещу ищцата, е бил отхвърлен. Следователно след постановяване на решението по гр. д. № 1572/1988г., което като частично оставено в сила поражда присъщите на решението правни последици, измежду които СПН, не са настъпили нови факти и обстоятелства, освен наследяване на страната на отделни участници в делото и частно правоприемство (в лицето на И.М., правоприемник след делбата на другите наследници, както и Л.М.), което да изисква пререшаване на спора с наследници на С. И., конституирани като страни и в настоящото производство. Уважаването на ревандикационния иск, предявен от наследници по закон на С. И., предполага отричане на правата на ответницата (ищца в настоящото производство) по завещанието, съставено в нейна полза (т.е. прието е, че завещанието не изключва наследяването по закон), въпреки че становището на съда по недействителността му е останало отразено само в мотивите към решението, които не се ползват със СПН. Множеството съдебни спорове между страните и отхвърлянето на иска на И.

и Л.М. за установяване на нищожност на завещателното разпореждане с правно основание чл. 42, б. "в" ЗН, предявен срещу П. Н., както и отхвърлянето на исковете им с правно основание чл. 59 ЗЗД, не могат да обосноват преодоляване на възникналата СПН от решението по гр. д. № № 1572/1988г., съответно не може да се обоснове допустимост на иска, по който е образувано настоящото производство. Както е посочено в решението по гр. д. № 2090/2016г. на ВКС, отсъствието на един от пороците на завещанието не означава, че то не страда от други пороци, каквито съдът е установил в приключилото през 1997г. производство, за да приеме, че наследяването по закон не е изключено от съставеното завещание по отношение на процесния имот и да уважи иска за собственост на наследниците по закон. Отхвърлянето на исковете за заплащане на обезщетения с твърдян източник неоснователно обогатяване, при посочен по-горе предмет на СПН, възникнала от тези решения, също няма пряко отношение към формираната СПН за собствеността и тези решения не представляват нови факти, с които да се обоснове допустимост на нов процес за собственост между страните. По аргумент от чл. 439, ал. 2 ГПК П. Н. – ответник в производството по спора, разрешен през 1997г., не може да предяви иск, основан на факти, които е могла да изтъкне в това приключило производство, тъй като това би означавало пререшаване на спора. Искът може да се основава само на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене по предходното дело. Моментът, към който СПН установява съществуването или несъществуването на спорното право, е денят на приключване на устните състезания, поради което ответникът следва да изчерпи всички свои възражения, които може да направи срещу предявения иск до този момент. СПН, възникнала като правна последица от обсъжданото решение на СРС, има преклудиращо действие спрямо фактите, които са съществували до приключване на съдебното дирене по делото. Това решение е източник на СПН за правото на собственост между страните за имота в предмета на решението, поради което и възраженията срещу това право са преклудирани. Преклудиращото действие на СПН, което се отнася и за ответника по уважен иск, почива на принципа, че съдебно признатото право не може да бъде оспорвано по исков ред въз основа на факти, съществували по време на висиящия процес, т. е. преклудира се всеки факт, на който се основава искане да се установи, че към деня на приключване на устните състезания пред инстанцията по същество, съдебно

признатото право не съществува с белезите, които съдът е установил (арг. чл. 439, ал. 2 ГПК; чл. 255 ГПК - отм.). В противен случай ще се стигне до пререшаване на спора, разрешен със СПН, което е недопустимо (чл. 299, ал. 1 ГПК). Следователно в случая жалбоподателката, ищец в настоящото производство и ответник в развилото се производство по ревандикационния иск, не може да иска установяване на право на собственост върху процесния имот въз основа на завещанието на С. И., тъй като въпреки различното искане към съда по този начин отрича съдебно признато със СПН право на собственост, в конкуренция с твърдяното от нея (установяването на собственически права на ищцата изключва тези на ответниците върху същия имот), на наследниците по закон, участвали в приключилото производство, участващи заедно с правоприемници на наследниците в настоящото производство. В отношенията между страните и правоприемниците им (това представя правоприемство, настъпило след възникване на СПН), които са задължени да преустановят правния спор (чл. 298, ал. 1 и 2 ГПК), съдебно установеното правно положение придобива качеството на „пресъдено нещо“ и оспорването му по исков ред е недопустимо (правоустановящо действие на СПН). Наред с това, „пресъденото нещо“ овластява страната, чието правно твърдение съдът е признал за основателно, да действа съобразно установеното от съда и задължава другата страна, чието правно твърдение съдът е отхвърлил като неоснователно, да се съобразява с установеното от съда правно положение – това е т.н. регулиращо действие на СПН. То служи при осъдителните решения като опора на тяхната изпълнителна сила. СПН възстановява регулиращото действие на закона и на неоснователно оспореното право. Поради задължението си да не оспорват „пресъденото нещо“ страните изгубват относно правото, предмет на СПН, своето право на иск. СПН е абсолютна процесуална пречка (абсолютна отрицателна процесуална предпоставка) за допустимостта на втори исков процес между обвързаните от нея лица относно правото, неин предмет, чието наличие въззивният съд установи, като прие, че с предявения в процеса иск като правна последица се отрича установеното със СПН право, в това число и преклудиращото ѝ действие, поради което намира, че обжалваното решение, постановено при посочената процесуална пречка за съществуването на правото на иск, е частично недопустимо срещу ответниците – наследници на С. И..

Наред с изложеното, решението е недопустимо по отношение на ответниците Г. И. С., С. П. С. и Х. Р. С., понастоящем действащ лично и със съгласието на майка си С. П. С., конституирани на мястото на починалия преди подаване на исковата молба И. Г. С., на още едно основание. Съгласно процесуалния закон (чл. 26, ал. 1 и чл. 27, ал. 1 ГПК) и ТР № 1 от 09.07.2019г. по тълк. д. № 1/2017г., ОСГТК на ВКС – т. 2, процесуалната правоспособност е абсолютна процесуална предпоставка за възникването на правото на иск, а исково производство, при което посоченият в исковата молба ответник е починал преди предявяването на иска, е недопустимо и подлежи на прекратяване, поради начална липса на правоспособна страна, с която да се учреди валидно процесуално правоотношение. Следователно, след като с И. С. не е възникнало процесуално правоотношение, то не може и да бъде „продължено“, както е посочено в цитираното ТР, при условията на чл. 227 ГПК. Ето защо конституирането на горепосочените трима ответници се явява недопустимо, съответно недопустимо и на това основание е произнасянето спрямо тях.

На следващо място, срещу ответниците В.М. и Я.Н. производството е недопустимо като постановено при липса на самостоятелен правен интерес от иска, тъй като дори и при положителен изход от процеса срещу тях ищцата няма да постигне удовлетворяване на правото си, при положение че поддържа, че правният спор е с наследниците по закон на завещателката и за тези двама ответници няма твърдения, че оспорват собствеността ѝ на собствено основание, а се налага извод, че те са допуснати в имота като „обитатели“ от други ответници. Наличието на интерес от търсената правна защита е абсолютна процесуална предпоставка за възникване на правото на иск, той е условие за постановяване на решение по съществото на делото и при констатиране на липсата му съдът също следва да прекрати производството като недопустимо.

По всички изложени съображения въззивният съд счита, че обжалваното решение е недопустимо изцяло, поради което то подлежи на обезсилване, а производството по делото на прекратяване (чл. 270, ал. 3, изр. 1 ГПК). На основание чл. 78, ал. 4 ГПК, при този изход на делото, в полза на ответниците И. Н. М. и Л. И. М., се присъждат разноси за първа инстанция в размер на 200 лв. На същото основание в полза на ответниците по жалбата В. Л. М., Я. Р. Н., П. Д. С., Р. В. С., М. В. С., Л. М. Т., А. Х. Я., И. Н. М., Л. И. М., Г. И. С., С. П. С. и Х. Р. С., действащ лично и със съгласието на майка си С. П.

С., подали и отговори на въззивната жалба, за защита във въззивното производство се присъждат разноси за платено адвокатско възнаграждение общо в размер на 2 000 лв. – на първите двама посочени ответници, от които се иска предаване на целия имот, и общо в размер на 2 500 лв. – на всички останали ответници, като сборът от присъденото възнаграждение не надвишава значително минималния размер на адвокатското възнаграждение според интереса по делото – 4 293, 83 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 2096 от 20 март 2020г. по гр. д. № 9572/2017г. на Софийски градски съд, I ГО, 9 състав и ПРЕКРАТЯВА ПРОИЗВОДСТВОТО ПО ДЕЛОТО.

ОСЪЖДА П.Х. Н. –У., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал. 4 ГПК, да заплати на И. Н. М. и Л. И. М. сумата 200 лв. – разноси за пъровинстанционното производство и на основание чл. 78, ал. 4 ГПК да заплати на И. Н. М., Л. И. М., П. Д. С., Р. В. С., М. В. С., Л. М. Т., Г. И. С., А. Х. Я., С. П. С. и Х. Р. С., действащ лично и със съгласието на майка си С. П. С., сумата 2 500 лв., а на В. Л. М. и Я. Р. Н. сумата 2 000 лв. – разноси за въззивното производство.

Решението може да се обжалва с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му, при условията на чл. 280 ГПК, пред ВКС на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____